

Dosarul nr.2ra-1860/18

prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (Jud: I. Rusu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Jud: A. Albu, A. Toderaș, E. Bejenaru)

ÎNCHEIERE

12 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Igor Rotari,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Lilia Rotari
împotriva lui Igor Rotari cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copilului
minor,

împotriva deciziei din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a
respins apelul depus de Igor Rotari și s-a menținut hotărârea din 27 noiembrie 2017
a Judecătoriei Drochia, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 30 iulie 2017, Lilia Rotari a depus cerere de chemare în judecată împotriva
lui Igor Rotari cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, la 18 ianuarie 2013 a încheiat
căsătoria cu pârâtul Igor Rotari, aceasta fiind înregistrată la Primăria satului
Chetrosu rl. Drochia. Din căsătorie, la 16 ianuarie 2013 s-a născut copilul XXXXX.

Reclamanta a menționat că viața în comun cu pârâtul a eșuat, deseori nu găseau
soluții comune la rezolvarea diferitor probleme de familie.

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 19 iunie 2017, căsătoria încheiată între
Lilia Rotari și Igor Rotari a fost desfăcută.

Lilia Rotari a susținut că pârâtul nu contribuie la întreținerea minorei, fapt care
a determinat-o să depună prezenta cerere de chemare în judecată.

În acest sens, reclamanta a notat că Igor Rotari are o situație materială
favorabilă, întrucât lucrează peste hotarele țării, unde are venituri care nu pot fi
controlate.

Astfel reclamanta a considerat că din contul pârâtului urmează să fie încasată
pensia alimentară pentru întreținerea copilului în sumă fixă de 900 lei lunar, luând
în considerație minimul de existență pentru un copil cu vârsta între 1 și 7 ani în
Republica Moldova, cât și faptul că pentru asigurarea unui trai decent este necesară
o sumă mai mare decât minimul de existență.

Solicită Lilia Rotari încasarea din contul lui Igor Rotari în beneficiul său pensia de întreținere a copilului minor XXXXX în sumă fixă de 900 lei, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată până la atingerea majoratului și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 27 noiembrie 2017 a Judecătorei Drochia sediul Central, s-a admis parțial acțiunea depusă de Lilia Rotari. S-a încasat din contul lui Igor Rotari în beneficiul Liliei Rotari pensia de întreținere a copilului minor XXXXX în sumă fixă de 850 lei, începând cu 20 iulie 2017 până la atingerea majoratului. S-a încasat din contul lui Igor Rotari în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 306 lei și s-a încasat din contul lui Igor Rotari în beneficiul Liliei Rotari cheltuielile de judecată în sumă de 1227 lei (f.d. 53-55).

Prin decizia din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul depus de Igor Rotari și s-a menținut hotărârea din 27 noiembrie 2017 a Judecătorei Drochia, sediul Central.

La 30 mai 2018, Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei adoptate (f.d. 103)

La 28 iunie 2018, Igor Rotari, prin intermediul oficiului poștal a depus recurs împotriva deciziei din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii cu privire la admiterea parțială a acțiunii.

Recurentul Igor Rotari, în motivarea recursului, a indicat că instanțele de judecată la adoptarea hotărârilor contestate, au aplicat și interpretat eronat normele dreptului material aplicabile raportului juridic litigios.

Recurentul a menționat că la examinarea cauzei în instanța de apel, a prezentat certificatul de căsătoriei, potrivit căruia se confirmă faptul că la 1 ianuarie 2018, a încheiat căsătoria cu Bubulici Liudmila și de asemenea a prezentat certificatul de naștere, care certifică faptul că din căsătorie s-a născut copilul XXXXX.

Astfel recurentul a susținut că a probat faptul că are la întreținere soția Bubulici Liudmila și copilul lor minor XXXXX. Totodată a afirmat că are la întreținere și părinții săi Rotari Eugenia, XXXXX și tata Rotari Tudor, XXXXX.

Recurentul a considerat că în conformitate cu art. 76 alin. (2) Codul familie, instanțele de judecată la stabilirea cuantumului pensiei pentru întreținerea copilului minor urma să țină cont de starea materială și familială a părților.

În acest sens, recurentul a specificat că are posibilitatea să achite pensia pentru întreținerea copilului minor în sumă de 500 lei.

La 9 august 2018, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție i-a comunicat cererea de recurs Liliei Rotari, informându-o că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu a fost prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Până la examinarea cauzei, Lilia Rotari nu a înaintat referință la cererea de recurs depusă de Igor Rotari, prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

Analizând admisibilitatea recursului, conform art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție consideră inadmisibilă cererea de recurs formulată de Igor Rotari, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră în termen recursul declarat de Igor Rotari la 28 iunie 2018 împotriva deciziei din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, din următoarele motive.

În procedura de filtru, instanța de recurs a reținut că decizia integrală a instanței de apel din 24 aprilie 2018 a fost expediată în adresa părților la 30 mai 2018 (f. d. 103), iar conform avizului de recepție se confirmă faptul că recurentul a recepționat copia deciziei instanței de apel la 6 iunie 2018 (f.d. 107).

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Temeiurile declarării recursului sunt enumerate exhaustiv în alineatele (2), (3) și (4) ale acestui articol.

Rațiunea acestor dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt. În aceste condiții, trebuie observat caracterul extraordinar al aceste căi de atac, la care se poate recurge doar în cazurile excepționale enunțate de dispozițiile art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

Din acest punct de vedere, completul Colegiului își propune să verifice esența și temeiurile recursului, precum și argumentele privind caracterul nelegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

Instanța subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, *inter alia*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), 13 ianuarie 2009, para. 24; *Akaki Tchaghiashvili v. Georgia*, 2 septembrie 2014, para. 34).

În plus, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi audiat. (a

se vedea, *de exemplu, Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, para. 39 – 40; *Lebedinski v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, para. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, întrucât însăși natura sa solicită o reglementare specială din partea statului, care beneficiază de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia, Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, para. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, para. 64).

În același timp, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a precizat că interpretarea normelor de procedură reprezintă o chestiune de drept intern și ține, în principiu, de competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*a se vedea, de exemplu, Kukkonen v. Finlanda (nr. 2)*, *ibidem*, para. 25; *Vučković și alții v. Serbia (exceptii preliminare)*, 25 martie 2014, para. 80; *Miessen v. Belgia*, *ibidem*, para. 70).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În același context, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă urmăresc protejarea interesului părții, precum și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și a bunei-administrații a justiției (*a se vedea, mutatis mutandis, Benjamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, para. 22; *Erfar – Avef*, *ibidem*, para. 41, *Marc Brauer*, *ibidem*, para. 35; *Miessen*, *ibidem*, para. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, para. 36 - 37).

În speță, instanța constată că cererea de recurs declarată de către Igor Rotari este formulată în baza art. 429-445 Codul de procedură civilă, art. 76 alin. (2) Codul familiei.

Completul judiciar notează că-i revine obligația de a verifica dacă argumentele recurentului întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibil cererea acestuia, inclusiv dacă normele de drept invocate în favoarea punctului său de vedere sunt incidente la soluționarea fondului cauzei. Cu toate acestea, trebuie subliniat că din succesiunea actelor dosarului reiese că recurentul a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel deja s-a pronunțat.

Prin urmare, Colegiul constată că încălcările invocate, exprimate sub forma unor enunțuri generale, fără a fi aprofundate, nu permit încadrarea lor în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă. Deci, în mod evident, lipsește o formulare suficientă și adecvată în ceea ce privește chestiunea de drept pusă în discuție pentru a identifica esența și temeiul cererii de recurs, impuse de art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, *inter alia*, *Helle v. Finlanda*, 19 decembrie 1997, para. 55; *Latourniere v. Franța*, 10 decembrie 2002, para. 2; *Hansen v. Norvegia*, 2 octombrie 2014, para. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 alin. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs, ca fiind „lipsit de șanse de succes” (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), *ibidem*, para. 24; *Beniamin Nersesyan*, *ibidem*, para. 23 – 24; *Akaki Tchaghiashvili*, *ibidem*, para. 34 sau *Papaioannou v. Grecia*, 2 iunie 2016, para. 45).

Mai mult, instanța observă că recurentul Igor Rotari a formulat prezenta cerere după ce a avut posibilitatea de a fi audiat de o instanță de fond și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Levages Prestations Services v. Franța*, 23 octombrie 1996, para. 48; *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia*, 27 septembrie 2011, para. 59; *Akaki Tchaghiashvili*, *ibidem*, para. 34).

În sfârșit, în limitele impuse de art. 439 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța conchide că recursul dedus judecății nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, adică nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, care ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicări eronate din partea instanței judecătorești ierarhic inferioară a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Din aceste raționamente, completul Colegiului constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, fiind respectat, în viziunea instanței, raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit.

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Igor Rotari nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Igor Rotari se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Mariana Pitic